

Utvalg:	Innovasjonsutvalget	Dato: 15.04.2026
IU-sak: 11/26		Arkivsaknr.:

NFRs utlysning av tidligfase teknologioverføringsmidler 2027-2028 (TFTO)

1. Bakgrunn

Denne saken er en oppfølging av saken «Tidligfase TTO Forskningsrådet» ([IU-sak: 20/24](#)). [IU-sak: 13/22](#) som orienterer om NIFU-rapporten «Organisering av teknologioverføring ved norske forskningsinstitusjoner: Mulige modeller», kan også være relevant som bakgrunn for den aktuelle saken.

Fra 2023 lanserte Forskningsrådet en ny ordning for å finansiere kommersialisering av forskningsresultater ved forskningsinstitusjoner som erstatter basisfinansieringen direkte til TTOene (Lokale prosjektmidler). Før endringen mottok VIS maksimal støtte på opptil 10 millioner kroner årlig fra 2014-2021. Den nye ordningen krever at institusjonene bidrar med egne midler og tar større ansvar for kommersialiseringsarbeidet i tidlig fase.

Forskningsrådet lyste ut totalt 100 millioner kroner for 2023 og 2024, tilgjengelig for alle FoU-institusjoner i Norge. Institusjonene ble delt inn i tre nivåer basert på modenhet og aktivitetsnivå i kommersialiseringsarbeidet, vurdert ut fra antall innsendte og innvilgede kommersialiseringssøknader de siste fem årene. Støttebeløpene varierte fra inntil 5 millioner kroner per år for nivå 1, til 200 tusen kroner per år for nivå 3. UiB ble rangert som nummer to i 2022 og fikk derfor 5 millioner kroner årlig begge årene. Hele tildelingen ble benyttet til å finansiere aktiviteter i VIS.

I 2024 lyste NFR ut 140 millioner kroner og UiB er en av 6 institusjoner som fikk maksimal tildeling på 7,1 millioner årlig i 2025 og 2026. UiB beholdt 1,6 millioner årlig til innovasjonslederne på NT, MED og SV og 5,5 millioner ble tildelt VIS. Tjenestekjøpsavtalen med VIS ble redusert med 500 tusen kroner som i stedet ble omdisponert til UiB Idé.

2. Utlysning: Tidligfase teknologioverføring (TTO-funksjon) 2027-2028

Forskningsrådet forbereder en ny utlysning om TFTO-midler med tentativ søknadsfrist i oktober 2026. På webinar 26. mars ba Forskningsrådet om innspill til hvilke resultater som bør måles i den neste tildelingen. Da TFTO-midlene ble lyst ut for første gang for 2023-2024, ble institusjonene kun evaluert på antall innsendte kommersialiseringssøknader til NFR.

I utlysningen av midler for 2025-2026, utviklet NFR et bredere indikatorsett for å evaluere institusjonene. Indikatorene inkluderer antall vitenskapelige ansatte, kapasitet og kvalitet i innovasjonsarbeid utover TTO-funksjonen, finansiering av TTO-funksjonen av forskningsinstitusjonene, antall vurderte ideer, innsendte og oppnådde karakterer på kvalifiserings- og verifiseringssøknader, antall patenter og patentsøknader, antall bedriftsetableringer, antall lisenser,

aksje- og lisensinntekter. I den nye utlysningen for 2027-2028, ønsker Forskningsrådet å legge større vekt på effekten av ordningen og ønsker innspill på hvilke resultater som bør måles.

Det totale budsjettet til denne utlysningen er ikke publisert ennå. Forskningsrådet planlegger et webinar 18. juni der de vil be om innspill til utlysningsteksten, inkludert aktiviteter som kan få støtte, vurderingskriterier, tellekanter og rapportering. Forrige gang kunne institusjonene søke om støtte til faktiske kostnader knyttet til tidligfase teknologioverføringsaktiviteter, som inkluderer personalkostnader og andre driftskostnader relatert til idévurdering, idéutvikling, sikring av rettigheter, analyse av idéer mot behov og patentlandskap, produktutviklingsplan og avdekking av behov for teknologisk risikoreduksjon. Inntil 50 prosent av de budsjetterte prosjektkostnadene kunne dekkes.

3. UiB sin søknad for 2027-2028

Prosjektperioden for TFTO-ordningen er kort, med kun to år i hver runde. Dette gjør at tiltak som etableres ikke rekker å bli fullt ut testet eller evaluert før man må søke på nytt. I utviklingen av søknaden for 2027–2028 vil det derfor være viktig både å sikre kontinuitet i tiltak som fortsatt er under innfasing, og samtidig vurdere om enkelte satsinger bør justeres, styrkes eller utvides basert på erfaringene fra inneværende periode.

UiB har i inneværende periode organisert prosjektet i tre arbeidspakker (AP), som samlet dekker både sentrale og desentraliserte deler av kommersialiseringsarbeidet. Disse danner et naturlig utgangspunkt for den kommende søknaden.

AP 1: Sentral styrking av UiBs kommersialiseringskapasitet med å øke budsjettet til UiB idé

UiB idé ble styrket i 2025–2026 med mål om å øke antall søknader til programmet, kunne støtte flere gode prosjekter, styrke kvaliteten i prosjektutvelgelse og oppfølging, samt bidra til bedre strukturert samspill med VIS i de mest lovende kommersielle løpene. For å oppnå dette ble budsjettet for prosjekttildelinger økt fra 2,5 til 3 millioner kroner årlig. VIS bidrar med et jury-medlem til UiB idé og det er beregnet at 0,5 MNOK av TFTO-midlene til VIS skal gå til å følge opp de kommersielle prosjektene som søker UiB idé, også de prosjektene som ikke får finansiell støtte av programmet.

AP 2: Styrking av UiBs kommersialiseringskapasitet på fakultetsnivå med innovasjonsledere på NT, SV og MED.

Ordningen med innovasjonsledere ved NT, MED og SV er etablert for å tette gapet mellom forskningsmiljøene og kommersialiseringsapparatet. Innovasjonslederne skal identifisere idéer tidlig, mobilisere forskere og legge til rette for en smidig overgang fra idé til dialog med VIS. Ordningen er fortsatt i en etableringsfase, og effekten av denne typen lokal innovasjonskapasitet krever mer enn én prosjektperiode for å kunne evalueres godt. En videreføring vil gi nødvendig stabilitet og et bedre grunnlag for å vurdere om dette bør bli en varig modell ved UiB.

AP 3: Spesialiserte TFTO tjenester fra VIS – finansiering av VIS aktivitetene med TFTO-midlene.

TFTO-midlene utgjør sammen med tjenestekjøpet fra UiB en viktig del av basisfinansieringen av TFO-delen av VIS og sikrer kapasitet til å håndtere et forventet økt idétilfang både fra UiB idé og direkte fra forskningsmiljøene. Midlene går til sentrale aktiviteter som idévurdering, IP-strategi, utvikling av kommersialiseringsløp, og støtte til kvalifiserings- og verifiseringssøknader av høy kvalitet.

I sum representerer de tre arbeidspakkene tiltak som fremdeles er under oppbygging, og som først på sikt vil gi tydelige effekter. Med Forskningsrådets varslede vektlegging av resultater og effekter i neste utlysning, vil UiB måtte vurdere hvordan dagens modell best kan videreføres, forsterkes eller suppleres.

5. Oppsummering

Saken legges frem til drøfting i Innovasjonsutvalget, og utvalget bes spesielt om å gi innspill til hvordan disse midlene kan benyttes til å styrke kommersialiseringsarbeidet ved UiB.